

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău

Dosarul nr. 2rhc-3/17

Judecător: Gh. Mițu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecători: N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

Instanța de recurs: CSJ – I. Sîrcu, T. Chișca-Doneva, N. Toma, V. Timofti, I. Druță

Î N C H E I E R E

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Tamara Chișca-Doneva, Nadejda Toma,

Vladimir Timofti, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Cell Credit”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Darurile Basarabiei” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitalitifruit-Expo” privind încasarea penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, prin care s-a admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifruit-Expo”, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 și hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015 și s-a pronunțat o hotărîre nouă prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Darurile Basarabiei” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitalitifruit-Expo” privind încasarea penalității și cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă

La 03 decembrie 2014, SRL „Darurile Basarabiei” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vitalitifruit-Expo” privind încasarea penalității și cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 25 iulie 2013, între SRL „Vitalitifruit-Expo” (în calitate de vânzător) și SRL „Darurile Basarabiei” (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 15. Conform pct. 1.1 din contract Vânzătorul vinde, iar Cumpărătorul cumpără sistemul antigrindină pentru livadă (numite în continuare marfa) în conformitate cu asortimentul și prețul stabilit între părți în Anexa nr. 1

la contract. Vânzarea- cumpărarea urma să fie realizată în II etape. Conform pct. 4.2 din contract livrarea se efectuează timp de 25 zile lucrătoare de la primirea plății pentru fiecare etapă în parte, conform pct. 2.2 din contract.

Susține reclamantul că, Cumpărătorul a achitat integral sumele prevăzute în contract în termenii conveniți plata fiind efectuată la data de 11 februarie 2014.

Contrar obligațiilor asumate prin contract, Vânzătorul a admis încălcarea termenelor de livrare a părților componente a sistemului antigrindină, termenul expirând la 19 martie 2014.

Astfel, contrar prevederilor pct. 4.3 din contract, la data înaintării acțiunii în instanța de judecată, părțile contractante nu au semnat actul de predare-primire la cea mai mare parte a mărfii, fiind semnate pentru etapa I și pentru etapa a II 2 acte de predare-primire: actul din 27 martie 2014 de predare-primire a 2 500 kg de sîrma 2.2 mm. în val de 60; actul din 09 aprilie 2014 de predare-primire a 560 kg de sîrma 2.2 mm. în val 60 kg.

Actele vizate au fost însoțite de trei facturi fiscale: factura fiscală seria FB3918660 din 14 decembrie 2013; factura fiscală seria FB 3918750 din 31 martie 2014; factura fiscală seria FB 5661631 din 27 mai 2014.

Conform Anexei nr. 1 din 25 iulie 2013, la contractul de vânzare-cumpărare nr. 15 din 25 iulie 2013, la etapa I obiectul vânzării-cumpărării îl constituiau 22 de poziții de produse-mărfuri, iar pentru cea de a II etapă -7 poziții de produse-mărfuri.

Menționează reclamantul că, documentele întocmite între părți la etapa I atestă predarea doar a unei poziții (la fel cu întârziere) din cele 22 de poziții, poziția data nefiind executată integral, rămânând pînă în prezent nelivrate 60 kg. de sîrma x 45 lei/kg în sumă de 2 700 lei. Cu referire la cea de a II etapă urmau să fie livrate 7 poziții de mărfuri, însă au fost livrate doar 2 poziții nu integral, părțile semnînd acte de predare-primire (Actul nr. 1 din 27 martie 2013) a următoarelor mărfuri: cîrlig 80 mm - 180 buc; inel 80 mm - 180 buc. Iar, conform contractului rămîne nelivrată pînă în prezent următoarea cantitate: cîrlig 80 mm - 184 buc x 9,77 lei/unit. = 1 797,68 lei; inel 80 mm -184 buc x 17,28 lei/unit. = 3 179,52 lei.

Lipsa actelor de predare-primire a mărfurilor nelivrate confirmă neexecutarea integral a obligațiilor asumate de vânzător.

Astfel, lipsesc actele de predare primire la plasa antigrindină (marfa-echipamentul stipulat în contract) al cărui preț este estimat la suma de 550 887,83 lei (datele sunt preluate din factura fiscală seria FB 3918750 din 31 martie 2014), Vânzătorul fiind în întârziere privitor la predarea-livrarea acestor mărfuri mai mult de 6 luni (180 de zile).

Consideră reclamantul că, vânzătorul a admis încălcarea condițiilor contractului menționat prin livrarea cu întârziere precum și prin nelivrarea în general a mărfurilor stabilite în contractual de vânzare-cumpărare, mărfuri care erau necesare cumpărătorului.

Mai indică reclamantul că, conform pct. 3.1 din contractul nr. 15 din 25 iulie 2013 „în caz de livrare a echipamentului stabilit prin contract cu întârziere

vînzătorul va achita cumpărătorului o penalitate în mărime de 1% din suma de echipament nelivrată pentru fiecare zi de întârziere”.

Astfel, în temeiul pct. 3.1. din contract a fost calculată penalitatea în sumă de 165 266,35 lei, pentru 30 zile reieșind din prețul plasei nelivrate, care este de 550 887,83 lei - de la 02 noiembrie 2014 pînă la 02 decembrie 2014 (30 de zile) = 550 887,83 x 30 zile x 1%=165 266,35 lei.

Ținînd cont de faptul că suma penalității este foarte mare, dacă calculul va fi efectuat pentru 180 zile așa cum prevede legislația civilă, Cumpărătorul solicită de la Vînzător în temeiul pct. 3.1. al contractului nr. 15 din 25 iulie 2013, cu titlu de penalitate doar suma de 165 266,35 lei, calculul fiind efectuat doar pentru ultimele 30 de zile, după cum urmează:

Menționează reclamantul că, în vederea soluționării amiabile a revendicărilor formulate, la data de 07 noiembrie 2014 a formulat în adresa debitorului-pîrît reclamație prealabilă cu nr. 82, prin care a solicitat restituirea sumelor cu titlu de penalitate în decurs de 5 zile, totodată, avertizîndu-1 despre consecințele care ar putea surveni, prezentînd dovada de recepționare a reclamației, care a rămas fără soluționare.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat pretențiile majorînd cuantumul acțiunii, a solicitat încasarea penalității nu pentru 30 zile, dar pentru 120 zile, solicitînd majorarea cuantumului sumei inițiale solicitate spre încasare 504 757,96 lei, suma totală majorată solicitată spre încasare fiind de 670 024,31 lei (504 757,96 lei + 165 266,35 lei = 670 024,31 lei)

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015:

-S-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Darurile Basarabiei” împotriva SRL „Vitalitifrukt-Expo” privind încasarea penalității și cheltuielilor judiciare;

-S-a încasat de la SRL „Vitalitifrukt-Expo”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului c/f 1003600074067, în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei”, cu sediul în r-nul Rîșcani sat. Malinovscoe, c/f 1010602003779 penalitatea în sumă de 670 024, 31 lei și cheltuieli judiciare sub forma taxei de stat în sumă de 20 101 lei, iar în total suma de 690 125,31 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015, a fost respins ca lipsit de temei apelul declarat de SRL „Vitalitifrukt-Expo” și a fost menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, s-a admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Expo”, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 și hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015 și s-a pronunțat o hotărîre nouă prin care cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Darurile Basarabiei” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Expo” privind încasarea penalității și cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

La 08 noiembrie 2016, SRL „Cell Credit” a depus cerere de revizuire, solicitînd casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016,

rejudicarea pricinii în recurs și dispunerea înlocuirii în procesul civil dintre SRL „Darurile Basarabiei” și SRL „Vitalitifrukt-Expo” privind încasarea sumei de 690 125,31 lei cu titlu de penalitate precum și cheltuieli de judecată partea în proces SRL „Darurile Basarabiei” cu noul creditor SRL „Cell Credit”, ca nouă parte în proces, respingerea recursului declarat de SRL „Vitalitifrukt-Expo” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015, precum și împotriva hotărârii Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2015, acestea, fiind menținute în vigoare.

În motivarea cererii de revizuire invocând prevederile art. 449 lit. c) CPC, revizuiantul a indicat că prin decizia menționată s-a soluționat problema drepturilor revizuiantului SRL „Cell Credit”, care nu a fost implicat în proces și prin care sunt afectate în mod direct interesele. Indică revizuiantul că la data de 22 martie 2016, între SRL „Cell Credit” (cesionar) și SRL „Darurile Basarabiei” (în calitate de cedent), a fost încheiat contractul de cesiune a creanțelor nr. 22/03/16 din 22 martie 2016, prin care SRL „Cell Credit” a primit dreptul de a cere de la debitorul SRL „Vitalitifrukt-Expo” executarea obligațiilor în sumă de 690 125,31 lei. De asemenea, a menționat că este creditor al SRL „Darurile Basarabiei” în baza contractului de împrumut nr. 04 din 22 mai 2012, încheiat de între SRL „Cell Credit” și SRL „Darurile Basarabiei”.

Astfel, consideră revizuiantul că neatragerea sa în proces pînă în prezent, constituie o eroare judiciară a Curții Supreme de Justiție.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărîrii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuiantului, dacă acesta dovedește

că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Colegiul consideră că, argumentul invocat de către SRL „Cell Credit”, precum că, instanța a soluționat problema drepturilor unei persoane neantrenate în proces, nu poate servi drept temei pentru redeschiderea procedurii judiciare din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 60 alin. (1) CPC, „Coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea pricinii implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți și/sau pârți atunci când:

a) obiectul litigiului îl constituie drepturile și obligațiile comune ale mai multor reclamanți sau pârți;

b) drepturile și obligațiile reclamanților sau pârților decurg din aceleași temeuri de fapt sau de drept”.

Studiind materialele cauzei, Colegiul constată că nu există careva probe ce ar demonstra că pe parcursul examinării cauzei (05 decembrie 2014 – 06 aprilie 2016) instanțele de judecată incorect au determinat cercul subiecților raportului material litigios.

Colegiul menționează că pretinsul temei, în baza căruia revizuiantul SRL „Cell Credit” pretinde că i-au fost lezate drepturile prin neantrenarea în proces (contractul de cesiune), a fost încheiat la 22 martie 2016, moment în care cauza deja era pe rolul Curții Supreme de Justiție. Menționează instanța că înlocuirea părții în proces cu succesorul acesteia în dreptul, este posibilă doar în situația în care există probe ce ar demonstra ieșirea uneia dintre părți din raportul juridic litigios. De asemenea, Colegiul reține că pînă la emiterea deciziei revizuite, careva probe sau cereri în acest sens nu au fost prezentate.

Din conținutul contractului de cesiune a creanțelor nr. 22/03/16 din 22 martie 2016, între SRL „Cell Credit” (cesionar) și SRL „Darurile Basarabiei” (în calitate de cedent), rezultă că cedentul este responsabil în fața cesionarului de valabilitatea creanței și mijloacelor de garanție a acestora (pct. III, subpct. 1).

Astfel, Colegiul consideră că există dubii rezonabile cu privire la buna-credință a SRL „Darurile Basarabiei”, în ceea ce privește exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale. Or, pe parcursul examinării cauzei în ordine de recurs, SRL „Darurile Basarabiei” a putut informa instanța despre ieșirea acesteia din raportul juridic litigios.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, „Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

Colegiul consideră că tănuirea respectivului contract de cesiune a creanțelor de către SRL „Darurile Basarabiei” constituie acțiuni cu rea-credință. Mai mult decît atît, Colegiul menționează că SRL „Darurile Basarabiei” în virtutea obligațiilor asumate prin contractul de cesiune a creanțelor, urma să informeze cesionarul despre valabilitatea creanțelor cesionate și viciilor de ordin juridic care planează asupra acestora.

Prin urmare, neînlocuirea părților în proces (SRL „Darurile Basarabiei”/ SRL „Cell Credit”) nu poate fi calificată drept omisiune a instanței de recurs, iar invocarea contractului respectiv în ordine de revizuire nu poate servi drept temei pentru redeschiderea procedurii judiciare.

Astfel, în situația în care revizuiantul pretinde că prin decizia contestată i-au fost lezate careva drepturi, Colegiul menționează că pretensele încălcări nu sînt opozabile decît cesionarului SRL „Darurile Basarabiei”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Roșca contra Moldovei din 25 februarie 2005 și în cazul Popov (nr.2) contra Moldovei din 06 decembrie 2005, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci cînd este determinată de circumstanțe cu caracterele

substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societate cu Răspundere Limitată „Cell Credit” împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Darurile Basarabiei” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitalitifruit-Expo” privind încasarea penalității și cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Ion Druță